

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи

І.О. Каганов
« 04 » вересня 2020 р.

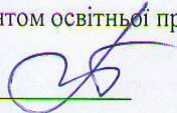

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ СЛУЖБОВОГО ПРАВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право
кваліфікація: доктор філософії з права
освітньо-наукова програма «ПРАВО»

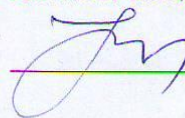
Укладач: Коломоєць Тетяна Олександрівна, доктор юридичних наук, професор, декан
юридичного факультету

Погоджено з
Гарантом освітньої програми

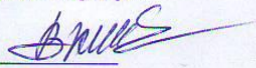
Т.О. Коломоєць

Погоджено з
навчально-методичним відділом

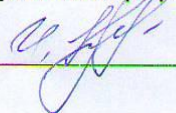
Л.О. Нестеренко

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри адміністративного та
господарського права
Протокол № 1 від " 04 " вересня 2020 р.
Завідувач кафедри

В.К. Колпаков

Ухвалено науково-методичною радою
юридичного факультету
Протокол № 1 від " 08 " вересня 2020 р.
Голова науково-методичної ради
юридичного факультету

І.В. Єна

2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни
Галузь знань 08 Право (шифр і назва)	Кількість кредитів – 6	Вибіркова № 3
Спеціальність 081 Право (шифр і назва)	Загальна кількість годин – 180	Рік навчання:
Кваліфікація: доктор філософії з права	Змістових модулів – 10	2 -й
Освітньо-професійна програма 081 Право (назва)		Лекції
		48 год.
Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)	Кількість поточних контрольних заходів – 2	Практичні -
		Самостійна робота
		132 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Актуальні проблеми теорії службового права**» є формування у здобувачів цілісного уявлення стосовно актуальних проблем теорії службового права задля оволодіння системою теоретичних і науково-прикладних знань щодо нормативного закріплення специфіки та застосування інструментарію публічної служби на підставі вітчизняного законодавства та з урахуванням закріплених міжнародно-правових та європейських стандартів. Службове право регулює відносини, пов'язані із організацією та функціонуванням публічної служби (як особливого різновиду діяльності осіб, що працюють в організаціях публічного сектору і повинні задовольняти публічні інтереси, служити публічним інтересам). За останній час істотно збільшилися кількісно, урізноманітнилися окремі складові елементи службового права (конкурсний вступ, службова перевірка, обмеження спеціального характеру та ін.), що певним чином може свідчити про формування окремої сфери життєдіяльності суспільства, задля забезпечення правового регулювання якої існує ціла сукупність норм, зосереджених у взаємопов'язаних інститутах (вступ на службу, підвищення професійної компетентності, заохочення, дисциплінарна відповідальність, припинення служби та ін.), що, у свою чергу, дозволяє вести мову і про певну замкнутість відповідного регулювання. В наявності специфічний понятійний апарат (посада, публічна служба, службова дисципліна, дипломатична служба, патронатна служба, категорія посад служби, ранг, Присяга, службова кар'єра та ін.), при цьому він постійно збільшується із урахуванням реалій державотворення. Аналітичне опрацювання актуальних проблем теорії службового права сприятиме розвитку таких затребуваних роботодавцями навичок, як орієнтування у конкретних правових ситуаціях та критичне мислення.

Основними завданнями вивчення дисципліни «**Актуальні проблеми теорії службового права**» є:

- ознайомити здобувачів з основними складовими елементами теорії службового права та принципами її функціонування;
- ознайомити здобувачів з положеннями чинного законодавства України, а також матеріалами навчальної, монографічної та юридичної публіцистичної літератури щодо службового права України;
- ознайомити здобувачів з зарубіжним досвідом законодавчого регулювання службового права;
- ознайомити здобувачів із концепцією та основними напрямками реформування службового права.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі повинні досягти таких компетентностей:

- аргументувати положення і висновки, до яких здобувач дійшов в процесі

дослідження, з використанням широкого арсеналу моделей, правил і прийомів юридичного аргументування;

- збирати, аналізувати, систематизувати законодавство, що складає нормативну базу наукового дослідження, виявляти прогалини, суперечності та інші його недоліки, формувати власні пропозиції, спрямовані на їх подолання.

- набути навички здійснення нормопроектної діяльності та користування юридичною технікою розробки проектів нормативно-правових актів;

- спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та професійної діяльності, в тому числі і на міжнародному рівні, демонструючи системний науковий світогляд та культурний кругозір;

- самостійно ініціювати, організовувати та проводити комплексні правові дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань.

Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на формування цілісної системи теоретичних і практичних знань щодо організаційних і правових підходів до з'ясування сутності теорії адміністративного примусу.

Міждисциплінарні зв'язки. Місце навчальної дисципліни «Актуальні проблеми теорії службового права» серед юридичних дисциплін визначається її зв'язками як з базовими теоретико-юридичними, так і галузевими юридичними науками. Зокрема, з теорією держави та права, що містить загальні положення правового регулювання суспільних відносин, Конституційним правом України (в частині прав людини, організації державної влади, її діяльності, реалізації права на захист), , Адміністративним правом, Адміністративним процесом та ін. Зв'язок з іншими юридичними і неюридичними дисциплінами визначається специфікою предмета курсу «Актуальні проблеми теорії службового права».

Отже, «Актуальні проблеми теорії службового права» є синтезуючою дисципліною, яка сприяє комплексному розумінню правової системи України, особливостей діяльності органів державної влади. Вона виконує роль своєрідного узагальнення отриманих знань з галузевих предметів, покликаних сформувати доктора філософії з права.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема заняття	Контрольне завдання
Змістовий модуль 1	
Поняття та сутність службового права: гносеологічні аспекти	<ul style="list-style-type: none"> - Визначити поняття службового права; - Встановити предмет і метод службового права; - Розкрити зміст принципів службового права; - Визначити систему службового права; - Проаналізувати службове право в системі адміністративного

	права.
Теорія службового права як підгалузі адміністративного права	<ul style="list-style-type: none"> - Дослідити становлення службового права; - З'ясувати сутність службового права; - Визначити ознаки і зміст службового права; - Розкрити сутність наукової дискусії щодо місця і ролі службового права.
Змістовий модуль 2	
Теоретико правові особливості визначення поняття, видів та сутності публічної служби	<ul style="list-style-type: none"> - Визначити основні підходи до визначення понять «служба», «публічна служба»; - Надати характеристику інституційного та функціонального блоку терміну «публічної служби»; - Визначити організацію публічної служби в зарубіжних країнах.
Державна служба: праксеологічні засади	<ul style="list-style-type: none"> - Встановити історичні аспекти формування системи правового регулювання державної служби; - Дослідити виникнення та становлення державної служби як суспільного інституту. - Проаналізувати розвиток правового регулювання державної служби в Україні: характеристика етапів та основних нормативно-правових актів. - З'ясувати теоретичні засади державної служби; - Визначити сутність та особливості державної служби; - Навести основні підходи до визначення поняття „державна служба”; - Дослідити призначення та функції державної служби; - Виокремити види державної служби; - Охарактеризувати принципи організації та функціонування державної служби. Органи державного управління державною службою та їх правовий статус. - Навести положення дискусії щодо місця норм, що регулюють державну службу у правовій системі.
Змістовий модуль 3	
Теорія моделей державної служби	<ul style="list-style-type: none"> - Охарактеризувати моделі державної служби: поняття та види; - Навести ознаки відкритої моделі державної служби; - Надати характеристику правового регулювання державної служби у країнах з відкритою моделлю державної служби (США, Швеція тощо); - Визначити ознаки закритої моделі державної служби. Характеристика правового регулювання державної служби у країнах із закритою моделлю державної служби (Франція, Японія, Італія, Німеччина, Великобританія тощо).
Державний службовець: онтологічний аспект	<ul style="list-style-type: none"> - Навести основні підходи до визначення поняття „державний службовець”; - Визначити поняття посади, її складові елементи; - Провести класифікацію посад; - Охарактеризувати політичні посади, адміністративні посади, патронатні посади; - Встановити види державних службовців; - Визначити призначення адміністративно-допоміжного персоналу. Функціональний (оперативний) склад органу. Службові особи та представники влади;

	- З'ясувати співвідношення категорій службових осіб та посадових осіб.
Змістовий модуль 4	
Нормативно-правові особливості правового статусу державного службовця. Права та обов'язки державних службовців	<ul style="list-style-type: none"> - Визначити поняття статусу державного службовця; - Проаналізувати компетенцію та повноваження як елементи правового статусу; - Охарактеризувати права та обов'язки державного службовця; - Визначити заохочення та гарантії державних службовців; - Навести характеристику державних нагород; - Визначити загальні та спеціальні заходи заохочення; - Дослідити проблему пільг і привілеїв. Матеріальне та соціально-побутове забезпечення державних службовців. Доплати державним службовцям. Відпустки державних службовців. Пенсійне забезпечення державних службовців; - Проаналізувати етику на державній службі. Правове регулювання питань професійної етики державних службовців. Обмеження що ставляться до державних службовців.
Специфіка юридичної відповідальності державних службовців	<ul style="list-style-type: none"> - Визначити поняття та види юридичної відповідальності за порушення законодавства про державну службу; - Встановити склад правопорушення; - Визначити підстави кримінальної відповідальності за злочини у сфері службової діяльності. Види злочинів у сфері службової діяльності, передбачені Кримінальним Кодексом; - Визначити підстави адміністративної відповідальності державних службовців, передбаченої Кодексом про адміністративні правопорушення; - Встановити особливості змісту загальної та спеціальної дисциплінарної відповідальності державних службовців; - Дослідити цивільно-правову та матеріальну відповідальність державних службовців; - Визначити види державного контролю; - Встановити роль громадського контролю у сфері державної служби; - З'ясувати особливості судового контролю за діяльністю державних службовців; - Запропонувати шляхи вдосконалення юридичної відповідальності державних службовців та забезпечення прозорості їх діяльності.
Змістовий модуль 5	
Теорія відповідальності державних службовців за корупційні діяння	<ul style="list-style-type: none"> - Проаналізувати питання корупції: поняття та основні принципи запобігання; - Визначити суб'єктів відповідальності за корупційні діяння; - Встановити суб'єктів що здійснюють заходи запобігання та протидії корупції; - Надати характеристику заходів спрямованих на запобігання та протидію корупції. Участь громадськості в заходах щодо запобігання та протидії корупції. - Визначити відповідальність за корупційні правопорушення. Усунення наслідків корупційних правопорушень
Змістовий модуль 6	
Нормативно-правові	- Встановити обмеження та вимоги під час вступу на

особливості регулювання вступу на державну службу	<p>державну службу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Визначити форми та способи вступу на державну службу та їх правову характеристику; - Проаналізувати процедуру призначення на посаду. Заміщення посади шляхом укладання контракту. Конкурсний відбір та порядок його проведення. Присяга державного службовця.
Змістовий модуль 7	
Проходження державної служби. Службова кар'єра	<ul style="list-style-type: none"> - Визначити основні підходи до визначення понять «просування по службі» та «службова кар'єра». Переміщення по службі. - Проаналізувати підбір кадрів для державної служби. Формування кадрового резерву державної служби. Форми професійної адаптації. - Охарактеризувати стажування в органах державної влади. Випробування під час прийняття на державну службу. Правові аспекти оцінювання показників професійної діяльності державних службовців. Оцінювання результатів службової діяльності державних службовців та атестація: порівняльний аналіз. Посадові інструкції. - Дослідити присвоєння рангів. Формування іміджу державного службовця. Загальні правила поведінки державного службовця. Співвідношення деонтологічних та правових норм у регулюванні державної служби. Правове регулювання підвищення кваліфікації державних службовців.
Змістовий модуль 8	
Правове регулювання припинення державної служби: праксеологічний аспект	<ul style="list-style-type: none"> - Визначити поняття припинення державної служби. - Встановити підстави припинення державної служби та їх характеристика. - Охарактеризувати службове розслідування щодо діяльності державних службовців. Відсторонення від роботи..
Змістовий модуль 9	
Правове регулювання служби в органах місцевого самоврядування в Україні	<ul style="list-style-type: none"> - Проаналізувати службу в органах місцевого самоврядування як окремий вид публічної служби; - Дослідити право на службу в органах місцевого самоврядування. - Охарактеризувати правове регулювання правового статусу посадових осіб місцевого самоврядування. - Визначити види посад в органах місцевого самоврядування. - Встановити принципи служби в органах місцевого самоврядування. - Надати характеристику проходженню служби в органах місцевого самоврядування та службова кар'єра. - Визначити підстави припинення служби в органах місцевого самоврядування. - Охарактеризувати відповідальність за порушення законодавства про службу в органах місцевого самоврядування.
Змістовий модуль 10	
Нормативно-правове регулювання	<ul style="list-style-type: none"> - Визначити поняття, завдання, функції та принципи дипломатичної служби.

дипломатичної служби в Україні	<ul style="list-style-type: none"> - Встановити систему органів дипломатичної служби. - Охарактеризувати кадровий склад дипломатичної служби. Призначення на дипломатичні посади. Випробування та стажування на дипломатичній службі. Дипломатичні ранги. - Встановити особливості проходження дипломатичної служби та службова кар'єра. - Визначити Правовий статус працівників дипломатичної служби. - Охарактеризувати припинення дипломатичної служби.
---------------------------------------	---

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години			Самостійна робота, год	Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні Заняття, год	Практичні /лабораторні заняття, год		Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	15	8	8	-	14	3	3	6
2	15	8	8	-	13	3	3	6
3	15	8	8	-	13	3	3	6
4	15	8	8	-	13	3	3	6
5	15	4	4		13	3	3	6
6	15	4	4		13	3	3	6
7	15	2	2		13	3	3	6
8	15	2	2		13	3	3	6
9	15	2	2		13	3	3	6
10	15	2	2		14	3	3	6
Усього за змістові модулі	150	48	48		132			60
Підсумковий контроль залік/екзамен	30							40
Загалом	180							100

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
Змістовий модуль 1		
1	Поняття та сутність службового права: гносеологічні аспекти	4

2	Теорія службового права як підгалузі адміністративного права	4
Змістовий модуль 2		
3	Теоретико правові особливості визначення поняття, видів та сутності публічної служби	4
4	Державна служба: праксеологічні засади	4
Змістовий модуль 3		
5	Теорія моделей державної служби	4
6	Державний службовець: онтологічний аспект	4
Змістовий модуль 4		
7	Нормативно-правові особливості правового статусу державного службовця. Права та обов'язки державних службовців	4
8	Специфіка юридичної відповідальності державних службовців	4
Змістовий модуль 5		
9	Теорія відповідальності державних службовців за корупційні діяння	4
Змістовий модуль 6		
10	Нормативно-правові особливості регулювання вступу на державну службу	4
Змістовий модуль 7		
11	Проходження державної служби. Службова кар'єра	2
Змістовий модуль 8		
12	Правове регулювання припинення державної служби: праксеологічний аспект	2
Змістовий модуль 9		
13	Правове регулювання служби в органах місцевого самоврядування в Україні	2
Змістовий модуль 10		
14	Нормативно-правове регулювання дипломатичної служби в Україні	2
Разом		48

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Види поточних контрольних заходів	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1-10	Теоретичне завдання	- Усне опитування і обговорення питань		5

		вивченої теми. - Короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом.		
	Практичне завдання	Вимоги до виконання та оформлення: - Моделювання практичних ситуацій. - Складання проектів документів. - Вирішення практичних задач, казусів.		15
Усього за змістові модулі	4			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
Залік	Теоретичне завдання	<i>передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: теоретичного (max 20 балів) та практичного (max 20 балів).</i>	20 балів - повна відповідь із аргументуванням; 10 балів – часткова вірна відповідь; 0 балів – відсутня відповідь	20
	Практичне завдання		20 балів - повна відповідь із аргументуванням; 10 балів – часткова вірна відповідь; 0 балів – відсутня відповідь	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Підручники, посібники, дисертації, монографії

1. Коломоєць Т.О., Кушнір С.М., Шарая А.А., Гаджиева Ш.Н. Правове регулювання державної служби в Україні (найпоширеніші запитання та відповіді): навчальний посібник

- для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Право» освітньої програми «Правознавство». – Запоріжжя: ЗНУ, 2019. 80 с.
2. Коломоєць Т. О., Кушнір С.М., Шарая А.А., Гаджисєва Ш.Н. Правове регулювання державної служби : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Право» освітньої програми «Правознавство». Запоріжжя, 2019 60 с.
 3. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку : кол. монографія / за заг. ред. Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Запоріжжя : Гельветика, 2017. 328 с.
 4. Службове право України: словник термінів / за заг. ред. Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Запоріжжя : Гельветика, 2017. 340 с.
 5. Заохочення у службовому право : навч. посіб. / Н. О. Армаш, Ю. А. Берлач, І. В. Болокан та ін. ; за заг. ред. Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. К. : Ін Юре, 2017. 360 с.
 6. Дисциплінарно-деліктне право України : навч. посіб. / за заг. ред. Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. К. : Ін Юре, 2016. 464 с.
 7. Правове регулювання патронатної служби в Україні : навч. посіб. / за заг. ред. Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. К. : Ін Юре, 2018. 240 с.
 8. Науково-практичний коментар до Закону України «Про державну службу» / за наук. ред. А. О. Сліванова, М. І. Іншина. К. : Парлам. Вид-во, 2017. – 512 с.
 9. Науково-практичний коментар до Закону України «Про державну службу» / ред. кол. К. О. Ващенко, І. Б. Коліушко, В. П. Тимошук, В. А. Дерць. К. : ФОП Москаленко О.М., 2017 796 с.
 10. Коломоєць Т.О. Проблеми правового регулювання державної служби в Україні: навчальний посібник для студентів магістратури юридичного факультету / Т.О. Коломоєць. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2012. 400 с.
 11. Коломоєць Т.О. Правове регулювання державної служби : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Право» освітньої програми «Правознавство» / Т.О. Коломоєць, А.А. Шарая. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2017. 80 с.
 12. Коломоєць Т.О. Обмеження щодо одержання подарунків особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за законодавством України : науково-практичний нарис. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 40 с.
 13. Kolomoets T. A. The subject of administrative law: the question of finding its new format in the modern Ukrainian administrative and legal science. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2013. № 1(1). С. 76-81. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_Jur_2013_1_14.
 14. Drozd O. The rule of law as a principle of state service in Ukraine. Наукові записки [Кіровоградського державного університету імені Володимира Винниченка]. Серія : Право. 2017. Вип. 2. С. 52-57. URL:: http://nbuv.gov.ua/UJRN/snslnnp_2017_2_11.
 15. Kolomoets T. A. Patriotism and service to the ukrainian people the principle of public service: some theoretical, legal and normative aspects. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2013. № 4. С. 77-82. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_Jur_2013_4_16.
 16. Nelipa D. V. Key indicators of quality public service. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія : Державне управління. 2016. № 3. С. 108-116. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy_2016_3_17.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Закон від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Закон України від 10.12.2015 року «Про державну службу»// ВВР. – 2016. – № 4. - Ст. 60 (з наступними змінами та доповненнями).

3. Закон України від 07.06.2018 року «Про дипломатичну службу»// ВВР. – 2018 р. – № 26. - Ст. 219 (з наступними змінами та доповненнями).
4. Закон України від 14.10.2014 року «Про Національне антикорупційне бюро України»// ВВР. – 2014 . - № 47. - Ст. 3040 (з наступними змінами та доповненнями).
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 20.04.2016 року № 306 «Питання присвоєння рангів державних службовців та співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями».
6. Про умови оплати праці працівників патронатної служби в державних органах: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.05.2016 року № 323.
7. Правила етичної поведінки та запобігання корупції в органах ДФС, затверджені наказом ДФС від 01.12.2017 р. № 979.
8. Питання оплати праці працівників державних органів: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 січня 2017 р. № 15 // Офіційний вісник України. – 2017. - № 9. - Ст. 43.
9. Про затвердження Типової антикорупційної програми юридичної особи: рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 02.03.2017 року № 75.
10. Державна програма щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (антикорупційна стратегія) на 2015-2017 роки: постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 року № 265.
11. Заходи щодо запобігання корупції в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади: розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.10.2016 року № 803-р.